

ТРИ ЦЕНТИ в З. А. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном.

Тел. "Свобода": BERGEN 4-1016 — Тел. У. Н. Союз: BERGEN 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ВЕРХОВНИЙ СУД ПРИЗНАЄ СТЕЙ-ТАМ ПРАВО ОХОРОНЯТИ ЮНІ

Вашингтон, 7. березня. — Верховний Суд Злучених Держав 7 голосами проти 2 вирішив, що стейти мають право ухвалювати свої закони для безпеки робітничих юні, якщо федеральний закон не є вистачальним в цій справі. Це відноситься однаково до закону Тефта-Гаррі, який адміністративна хоче скасувати, як теж до давнішого закону Вагнера, який мав би бути ухвалений на місце теперішнього закону. Досішня практика вказує три способи забезпечення юні у контрактах з підприємствами, а саме: 1. „Замкнений завод“ — коли підприємство готується наймати тільки таких робітників, які вже є членами юні; 2. „юній завод“ — коли він може наймати неюнійних робітників з засторогою, що вони вступлять до юні після; 3. втримування членства — коли в контракті сказано, що член мусить оставати правильним членом („in good standing“) так довго, як довго контракт є в силі.

Надзвичайна платня не є обов'язуючою за кордоном.

Водночас з пошвидше закінченням рішенням в справі безпеки юні Верховний Суд вирішив, що закон про заплату півтора платні за роботу поза звичайними годинами праці не відноситься до американських робітників, які працюють в американських державах установах закордоном. Зате американські робітники мають доставати півтора платні у військовій базі в Бермуді, бо та база належить до американських поселень.

ФЕДЕРАЛЬНІ СЛУЖБОВИКИ БОРОНЯТЬ СВОЮ ЛЬО-ЯЛЬНОСТІ ПЕРЕД СУДОМ.

Вашингтон. — Двадцять шість поштових службовиків, проти яких ведеться допити в справі їхньої льо-яльності на підставі розпорядку президента Трумана з двох років, внесли до федерального суду позов з закінченням неконституційності такого закінчення. Поштовіки домагаються заставлення дальших допитів і припинення ім їхніх урядових становищ.

ОДИНЦЕМ ЛЕТИТЬ З ГА-ВАІВ ДО НЬО ЙОРКУ.

Вільям Р. Одом, який свого часу облетів одинцем найвище земний глоб, пустився в безперервну подорож з місцевості Гонолулу, на островах Гаваї, на Тихому океані, до летючого майдану в Тенерборі, у стейті Нью Джерзі, коло Нью Йорку. Довжина його доріжки обіймає 5,400 миль. Він вилетів з Гонолулу в неділю 6 березня в год. 7.05 ввечір і має прихати до Тенерборі в півтору год перед полуднем.

ПАЛАТА ПРИНЯЛА ТАЙ-НИЙ ЗАКОНОПРОЕКТ ПРО ШПИГУНСТВО.

Вашингтон. — Серед настрою таємничості палата репрезентантів ухвалила 348 голосами проти 4 законопроект в справі скріплення розвідної служби на великі розміри. Законопроект піде тепер до сенату. Представники військової влади заявили відверто палаті, що законопроект не може бути дискредитований прилюдно. Не можна було теж робити ніяких поправок. Перед голосуванням завішено всі правила парла-

Бази на Карибському морю матимуть панамериканське значення у війні

Сан Хуан, у Порто Ріко, 5 березня. — За вістями військового критика Гансона В. Балдуна, бази Злучених Держав на Карибському морі, є предметом роздумувань військових командантів. Ці бази підлягають тій самій команді, що Панамський Канал і їх є доволі багато. Підчас другої світової війни йшла постійна праця над їхнім розвитком, але негайно після війни праця була застопорена. Є там сухі причали, які можуть служити місцем навіації для найбільших воєнних кораблів, а теж і довгі стежки для підлету літаків, крім багатьох менших воєнних побудов. Зогляду на ці побудови Порто Ріко може бути розвинене у великий центр для воєнних вправ країн Латинської Америки, а це знову причиниться до затиснення зв'язків між Північною і Південною Америкою.

СЕНАТСКА КОМІСІЯ ОДНОГОЛОСНО ЗА ДОПЛАТУ НА ПЛАН МАРШАЛА

Вашингтон. — Сенатська комісія закордонних відносин одностайно ухвалила виплатити \$5,580,000 на Програму Відбудови Європи на підставі Плану Маршала. Ці фонди мають вистачити європейським країнам до 30 червня 1950 р. 6-го це друга частина Плану Маршала. Після прийняття ухвали в комісії биля приїде під наради в повний сенат.

СОВЕТИ ЗВЕРТАЮТЬ АМЕРИШ ВОЄННИЙ КОРАБЕЛЬ

Лувис, у стейті Делавар. — Кружляк Милвокі, перший воєнний корабель, який Злучені Держави позичили Сове-там на підставі закону про Ленд-Ліз підчас другої світової війни, причалив до дутешньої пристані після довгих торгів за його зворот між Москвою й Вашингтоном. Милвокі був висланий до пристані Мурманск, через яку Росія доставляла воєнні матеріали вартості більйони доларів. Водночас з приїздом корабля Милвокі приїдуть советський транспортний корабель Мо-лотов, щоб забрати назад советську залозу, яка привезла американський корабель.

6,000 ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ ПРИДУТЬ У БЕРЕЗНІ

Вашингтон. — Програма транспорту нових імгрантів зі скитальщини в місяці березні обіймає 5,940 осіб, тобто 1,775 осіб більше ніж в місяці люти, коли то приїхали сім кораблів. У березні приїдуть п'ять кораблів до Нью Йорку два до Бостону, а один до Нью Орліс. В середу приїде до Нью Йорку в год. 4 сполудня корабель Марін Флешер з 549 подорожними, між ними 189 за посередництва Злученого Управління. Американського Допомогового Комітету. На лісті подорожних зазначена така краєва принадлежність нових імгрантів: поляків 375, лотишів 45, чехословаків 42, литовців 37, росіян 16, естонців 14, угоринів 11, німців 5, українців 3, румунів 1. Вони розі-дуться до таких стейтів: Нью Йорк 224, Пенсильванія 80, Нью Джерзі 59, Мериленд 37, Огайо 28, Конетикат 23, Миши-сипет 16, Норт Дакота 15, Маса-чусетс 12, а по менше ніж де-сять до 11 інших стейтів.

ВІДСТАВКА КИТАЙСЬКОГО УРЯДУ

Нанкінг, 8. березня. (АП) — Прем'єр національного уряду Китаю, д-р Сун Фо, повідомив сьогодні в парламенті, що його уряд рішив вчора піти у відставку в комплекті та що дво-члний президент, ген. Лі Теун-гін, резігнацію прийняв. Як відомо, після заливу північного Китаю комуністами та зі збли-женням комуністичних військ до Нанкінгу, прем'єр перейшов до Кантону і намагався там створити столицю країни. Пре-зидент, натомість, залишився в Нанкінгу та робив інтензивні заходи в справі мирних пере-говорів з комуністами. Проте, причиною резігнації теперіш-нього уряду була звернена проти нього критика в парла-менті. Зголошення резігнації парламент прийняв оплеска-ми.

Ухвалено слідство в справі катор-жних робіт в Сове-тах

Лейк Соксес, Н. Р., 8 березня. Економічна і Соціальна Ра-да Об'єднаних Націй доручила окремі докождження в справі обвинувачень, що в Советському Союзі держиться 8 до 9 мільйонів людей в таборах на каторжних роботах. Проти опо-та його польського і білорусько-го сателіта, Рада прийняла більшістю 14 голосів амери-канську резолюцію, доручую-чи Міжнародній Організації Праці зібрати всі факти про наявність каторжних робіт в Советському Союзі та про їх умовини. В резолюції зобо-в'язується генеральний сек-ретаря ООН, Тригве Лі, зверну-тися до урядів східно-євро-пейських країн за співпрацею в докождженнях. Рада рівно-часно відкинула советську ре-зольоцію про створення між-народної комісії професійних спілок, яка вглянула б „в дійс-ні робітничі умовини“ в усіх країнах світу. Резольоцію від-кинуто після того, як советсь-кий представник, який сам вніс цю резолюцію, заявив, що навіть цій комісії ніколи не дозволиться провітрити ро-бітничі відносини в самому Советському Союзі. При цій нагоді большевик накидував-ся на „невільничу“ систему в виступив рішучо проти того, щоб міжнародна комісія мо-гла заглянути до советського „райа робітників і селян“, мо-гучи твердженням, мовляв, А-мерика хоче з цєю комісією ви-слати до Сове-тів своїх шпи-гів. Рада в дальшому рішила переслати Міжнародній Орга-нізації Праці обширний мемо-ріал Американської Федерації Праці в справі каторжних ро-біт в Сове-тах, включно зі зби-раннями втікачів, бу-вших советських каторжників. Справа має бути передана теж Комі-сії Людських Прав.

З'їзд центрального представництва украї-нської еміграції

Згідно з повідомленнями УНІ, в дні 4-го і 5-го березня має відбутись в Німеччині з'їзд Центрального Представництва Української Еміграції, відомо-го під скороченою назвою ЦПУЕ. Українська європей-ська преса приділяє цьому з'їз-дов багато уваги, головню кандидатам на голову цього представництва. Крім дотеп-рішнього голови, Василя Муд-рого, видивається теж канди-датура проф. Вовка-Вовчука, якого мала б піддержувати група Вандерліца.

ЯРОСЛАВ І ЯРОСЛАВА БАРИЧІ У ФІЛАДЕЛФІ

На заporуку Тов. Укр.-Амер. Горожан у Філадельфі при Н. Френкліні уліч і за посеред-ництвом Злученого Україн-ського Американського Допо-могового Комітету приїхали в четвер, дня 3. березня, зі си-мільччини до Філадельфі Яро-слав Барнич, бувший музич-ний керівник і диригент украї-нських театрів Бєсєда, украї-нського міського театру і опери, міського українського театру у Львові, та його дружина Я-рослава, з роду Рубчак, драма-тична артистка і декляматор-ка, дочка наших славних ар-тистів-співаків Рубчаків.

ПЕРШЕНСТВО ЄГИПТУ В АДМІНІСТРАЦІИ СУЕЗУ

Каїро, 8 березня. Єгипетсь-кий міністер торгівлі повідо-мив вчора про договір з ком-панією адміністрації Суєзько-го каналу, на підставі якого в адміністрації признається великі користи і першенство єгиптянам. Згідно з цим до-говором єгиптяни мали б за-німати 9 на кожних 10 постів в адміністрації, мали б мати 4 на кожних 5 zatrudнених там техніків та мали б мати 7 на всіх 32 членів дирекції-ної ради. Крім того, Єгипет-диставитиме 7% з преходу Каналу.

РУМУНСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ЗАКРИЛИ ЖИДІВСЬКІ ДО-ПОМОГОВІ БЮРА

Букарешт, 8 березня. Ру-мунський большевицький у-ряд наказав вчора закрити румунські відділи американсь-ких і швейцарських жидівсь-ких допмогових комітетів. Раніше перервано теж допо-могову діяльність католиць-кої допмогової організації та Міжнародного Червоного Хреста.

КІНЦЕВЕ ОФОРМЛЕННЯ ПРОСЬКУ АТЛАНТИСЬКОГО ПАКТУ

ПОВНИЙ ТЕКОТ ПАКТУ АМБАСАДОРИ ПЕРЕСЛАЛИ ДО АПРОБАТИ СВОІМ УРЯДАМ.

Вашингтон, 8 березня. — Амбасадори країн, що беруть участь в підготовці оборонного Атлантського пакту, закінчили остаточно підготовку проєкту цього пакту та розіслали до негайної апробати своїм урядам. Вчора амбасадори відбули в цій справі ще майже три го-динні наради з державним се-кретарем Діном Ачесоном. Крім представників Злучених Держав, Канади, Британії, Го-ландії, Бельгії і Люксембургу, в нарадах вже брав участь теж представник Норвегії. З поін-формованих джерел заявля-ють, що дві головні статті в цьому пакті мали б заключати такі постанови: Стаття 5-та по-становляє, що збройний напад на одну або більше договірних країн в Європі або в Північ-ній Америці вважатиметься на-падом на всіх. У висліді, всі країни, які підписали пакт, мають безпосередньо прийти з допомогою нападений країні чи країнам, починаючи пооди-но або колективно таку ак-цію, включно з ужиттям зброй-ної сили, яку вважають за по-трібну для привернення ми-ру і безпеки на Північно-Ат-лантському просторі. Стат-тя 9-та означає північно-ат-лантський простір і так пре-дизує оперативний засіб, що буде вважатись нападом на територію будь-якої з договірних країн в Європі або Північній Америці або в Альберті в Пі-внічній Африці, або на яку-небудь територію в частині Ат-лантики на північ від тропіка Рака (що проходить через Мексиканську затоку, на пів-ніч від Куби на західному кінці Північного Атлантику і через територію еспальської Сагарі в Африці на східному кінці). Збройною атакою будеться вважатись теж напад на буд-який острів чи посілість, як-теж напад на корабель чи лі-так в цьому просторі. Держав-ний секретар Ачесон під час наради з амбасадорами апелю-вав до їх урядів, щоб вони якнайшвидше забрали стано-вище до цього проєкту. Загал-но вважались, що проєкт буде апробований без будь-яких дальших змін і тоді ще тільки залишиться виконати останню формальність, іменно, підпи-сати його, що мало б статися ще з кінцем цього або з по-чатком наступного місяця.

ПОДЛІ СВІТОВОЇ ОПІНІ В СПРАВІ ЗМІН В СОВЕТ-СЬКОМУ УРЯДІ.

Париж, 8 березня. — Відста-вка Молотова з посту советсь-кого міністра закордонних справ та призначення на його місце А. Вішинського, як теж зміни на пості міністра закордонної торгівлі, продовжують бути головною темою дипломати-чних розмов і спекуляцій. Опі-нія в цих справах поділена й одні вважають відставку Мо-лотова за його аванс, а інші пробують докождувати, що це його деградація. Але всі пого-джуються, що ці зміни в дик-таторських умовинах мають далеко більше значення, ніж мали б в демократичній країні. В кожному разі нові призначення на ці відповідальні по-сти не заповідають ніякого по-ліпшення стосунків між Сове-тами і Заходом, але навпаки, вони можуть бути тільки по-гіршенням. У французьких ко-лах ще звертають увагу на підозрілу концентрацію совет-ських кадрів в Румунії.

ЗАПОВІДАЮТЬ ВАЖЛИВУ КОНФЕРЕНЦІЮ БРИТАНСЬКИХ ДОМІНІЙ.

Лондон, 8 березня. — З по-інформованих джерел тут за-являють, що між країнами британського коммонвелту те-пер ведеться інтензивна виїз-на думок про скликання чер-гової конференції, в якій взя-ли б участь щонайменше міні-стри закордонних справ, якщо вже не самі прем'єри. Конфе-ренція мала б бути заповідже-на вже в найближчих дво-х-трех тижнях, а предметом її нарад мали б бути головні ви-утрішні й закордонно-політичні проблеми цих країн.

БРИТАНІЯ ЗАПРОСИЛА НА КОНФЕРЕНЦІЮ В СПРАВІ РАДІ ЄВРОПИ.

Лондон, 8 березня. — Бри-танський уряд запросив вчора уряди Швеції, Норвегії, Данії, Італії та Ірландії на конфе-ренцію, яка мала б відбутись в Лондоні вже в найближчому часі та на якій буде обгово-рено пропозиція створення Ради Європи. Запрошення підписав британський міністер закор-донних справ Бевин в імені країн Брюссельського договору, отже, Британії, Франції, Бель-гії, Голандії і Люксембургу.

СОВЕТИ ДОМАГАЮТЬСЯ ВИЯСНЕНЬ ВІД ТУРЕЧ-ЧИН.

Істамбул, Туреччина, 8 бе-резня. — У зв'язку з поголо-сками про підготовку Середзем-номорського пакту як допов-нення до Атлантського, со-ветський амбасадор звернувся до турецького уряду за вияс-неннями щодо становища в цій справі. Від турецького міністра закордонних справ советський представник мав одержати відповідь, що це справді існують плани щодо такого договору, що він мав би включно оборонних ха-рактер та що Туреччина гото-ва взяти в ньому участь.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLATATA:		SUBSCRIPTION RATES:	
Ha рік	\$7.00	One year	\$7.00
Ha рік року	\$3.75	Six months	\$3.75
Ha три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і закордоном:			
Ha рік	\$10.00	One year	\$10.00
Ha рік року	\$5.25	Six months	\$5.25
Ha три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число з понеділка (англійською Частинкою):			
Ha рік	\$2.50	One year	\$2.50
Ha рік року	\$1.50	Six months	\$1.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗА ПОГАМУВАННЯ
У СТРАЙКАХ

Останніми часами помітне з одного боку побищення безробіття, а з другого деякий зріст страйків. Безробіття вважаємо хвилевим явищем. На більші розміри його не буде, але страйки це інше явище.

Страйк це така робітничая зброя, яку треба би вживати в крайній потребі й з дійсно-важких причин. Тоді страйк доцільний і має за собою загальну симпатію, що теж дуже важке. А що на загальний сентимент не звертається тепер при страйках великої уваги, то наслідки цього такі, що тепер мало хто звертає увагу на пікетчиків і йде до ресторану чи склепу, робітники якого на страйку, чого давніше не було. Це не є добре явище й з тим треба робітництву рахуватися.

Куди гірше, коли вибухають такі страйки, що мають проти себе відразу як не більшу то велику частину населення. Наприклад недавній страйк у Філадельфії спаралізував цілу комунікацію в місті. Залізничні страйки паралізували зв'яз цілу комунікацію країни. А що значить жити у великому місті без газу чи електрики, не треба вясняти, бо це кожний добре розуміє. Не є проста справа і з таким страйком, що повстав в Іонкерс, де довгий час не забирали сміття з вулиць. Чи ж такий страйк не загрожувє усій людності міста, коли йдеться про чистоту, про публічне здоров'я?

Або застаномімся глибше над страйком гробарів у Нью-Йорку, що заставив кардинала Спелмана виставити сотні питомців Духовного Семінара припинити науку та піти копати гроби на католицьких цвинтарі в дільниці Квінс і сповнити таким чином благородне діло милосердя.

Кажеться, що цей страйк викликаний юнією, в якій верховодять більшовики. Не знаємо, чи так є, хоч виглядає дуже правдоподібним, що він є ділом комуністичних провідників, а не самих робітників. Це навіть може бути свого роду пістою на Католицькій церкві та на кардиналі Спелмані за проти-комуністичні виступи. Та в цьому випадку не беремо під увагу, хто цей страйк викликав, а беремо сам факт, що лежать купами понад 1,000 непохованих мерців, бо гробарі вже сім тижнів страйкують. Певно, гробарі теж мають право добиватися справедливої заробітної платні. Але й годі відмовити слухності кардиналові Спелманові, що старався зарадити страйкові й глядіть на того роду страйк не тільки як на змагання добитися вищої платні, але теж і з боку морального. Тому і не диво, що кардинал признався, що ніщо друге за час його 10-літнього побуту в Нью-Йорку, «не навало на нього більше думок і не завдало йому більше болю», ніж цей страйк гробарів.

Кардинал Спелман добуває у цьому страйку теж і моральний бік тому, бо тут йдеться про віддання останньої християнської прислуги людям, що відходять від нас навіки. Такий особі як кардинал навіть не можна інакше на таку справу глядіти.

Та є ще страйки, які треба теж осудити головню з огляду на загальне добро усього населення, чи безпеку країни, особливо, коли йдеться про її оборону перед ворогом.

Як бачимо, бувають випадки, коли страйк не є доброю робітничою зброєю і коли треба робітництву, змагаючому до кращої заробітної платні, вживати інших засобів, а не страйку.

Федеральна допомога для
виховання вчителів

У пошукуванні засобів на вищу науку багато не звертає належної уваги на різні полєкції, які можна дістати кандидатам на учительську професію. Не тільки фахові учительські та педагогічні журнали, але й щоденна преса приносять багато вістей з учительських конференцій та дискусій, які можуть навести батьків і самих студіюючих на спасенну думку. Тому саме хочемо звернути увагу на наради конференції Американського Товариства Каледжів в справі підготовки учителів, якої перша сесія відбулася 24 лютого. На конференцію приїхали провідні уми американського шкільного виховання й тому варт прислухатися до їхніх думок.

Конференція була висвітлена довгою дискусією в різних колах над питанням, чи потрібна допомога з федеральних фондів для піднесення американського шкільництва. Цю справу вперто підтримує президент і під його впливом минулий, тобто 80 конгрес, перевів уже частинну дискусію в сенатській комісії. Переслухано понад 50 свідків, які представляли освітні товариства, громадські й різні організації, робітничі кола й церковні установи і всі вони майже одноголосно заявили, що федеральна допомога для шкіл є потрібна, оскільки федеральний уряд не повинен ніяк мішатися до системи навчання у школах, бо це належить до стейтів.

Люди виходили з засади, що демократична система залежна від освіти громадян. Виховання в школі дає підставу до здобуття освіти, а прикладні школи в Америці становлять підставу всього дальшого американського шкільництва.

При обговоренні допомоги для прикладного шкільництва знайці зазначали, що гроші не є головною допомогою. В Америці прикладні школи утримуються з податків, які платять власники ґрунту та домів. Однак в деяких околищах реальності не приносять такого доходу, щоб можна з них призначувати відповідний пайок на утримання школи. Тому саме треба придумати допомогу з федеральних фондів, бо вона навчила б весь загаль громадян почуватися до обов'язку підтримувати школи й освіту. З того обов'язку зродиться теж і розуміння, що федеральні фонди не тільки можна, але й треба уживати на шкільництво, бо воно є підставою добробуту країни. Освічена людина веде країну до щораз більшого поступу і добробуту.

Після переведення дискусії в сенатській комісії над справою

федеральної допомоги для прикладного шкільництва не було вже часу на переведення закону в конгресі і тому в теперішньому конгресі має ця справа бути піднесена наново.

Треба догадуватися, що конференція Американського Т-ва Каледжів мала на меті підготувати таку дискусію в конгресі і тому поставила деякі ясні домагання. На першому засіданні конференції зосереджено увагу на недостатку учительських сил по школах, що є головною причиною домагання в американському шкільництві. Під теперішню пору в прикладних школах учить 100,000 учительських сил на підставі дозволів з коначності, а їх фахові виховні установи називають «підстандартовими» силами, тобто такими, що не мають кваліфікацій на рівні з правильними учителями.

Вищі наукові установи (каледжі) не можуть самі зарадити таким недостатком, бо вони не мають на це фондів. Різномодні стипендії (скалершипи), які дістають деякі учні, не є вистачальні для підтримки учительських кандидатів в каледжах. Само собою насувається думка, що тільки федеральний уряд міг би уфундувати відповідну кількість стипендій, при допомозі яких можна би було втримувати в каледжах відповідну кількість учительських кандидатів.

Коли на конференції зайшла мова про висоту таких стипендій, учасники заявили, що федеральний уряд повинен оперти їх на такий системі, на якій дістають стипендії виступлені вонки («Джй Ай райтс»). Загалом, казали дискусанти, до учительської справи треба пригнати самих квіт молоді, бо як учителями по школах будуть люди без належного таланту, тоді майбутність Америки є поставлена під знак запиту. Наша країна, казали далі, не застановляється теж і над тим, що вона буде тоді сильною на міжнародній арені, коли буде мати високо поставлений учительський стан. За це приходиться уже тепер покутувати.

Зміну в розумінні ваги учительства треба починати від виховання учительства для елементарних шкіл. Ступеневі підє реформа і середнього шкільництва, а з цим і каледжів. Щоб поставити таку програму на належній висоті, федеральний уряд повинен призначити \$100,000,000 річно на стипендії («скалершипи») і уможливити 100,000 студентам, які покинули середню школу («гайскул») посвятитися фа-

П. Шандрук.

ТІЛЬКИ ОДНА КОНЦЕПЦІЯ

Події, що з логічною консеквенцією наближаються, ставлять перед політичною еміграцією уярмлених московським імперіалізмом народів дуже відповідальні та пильні завдання.

Людство прагне уникнути страхіт збройного змагання воно хоче знайти інші шляхи для конструктивного розв'язання проблеми побудови світу, проблеми взаємовідносин. Так у цьому випадку, як не менше в усіх формах змагання, уярмлених московським імперіалізмом народи, яких всебічний потенціал становить про їх силу, мають незаперечне право на участь в розв'язуванні проблем конструкції світу. І саме на політичних еміграціях тих народів лежить обов'язок підготувати не лише пасивні постулати, але активні елементи тої конструкції в такій мірі, щоб їх вклад у скарбницю вселюдських прагнень відповідав у першій мірі надіям їхніх народів відповідно до ними понесених жертв. Можливо, буде це ствердження більш зрозумілим, наколи — політичні еміграції народів, жертв московського імперіалізму, повинні так підготувати свою політичну акцію, щоб уже тепер в очах антагоністів червоного імперіалізму стати необхідним, і через те одним з рішучих факторів планування побудови світу і одним з рішучих факторів змагання проти московської деструкції.

Цією слушно політичний і військовий світ говорить зараз про те, що події найближчого майбутнього розвиватимуться в обсязі глобальнім. Не може бути, звичайно, сумніву, що в боротьбі велетнів, не тільки величезних народно-державних організацій, але і велетнів ідей, не буде місця на неутраїтет. Не лише тому, що в безодні струєв у кінцевій формі напруженої боротьби буде втягнений весь земський ґаюб, усі звичайно ті си-

ховий виховний науці. На конференції стверджено, що найліпші студенти не радо присвячують себе вчительському званню, бо їм стоять отвором інші ділянки науки чи інші звання. Однак досі одною з важливих перешкод для виховання вчителів була недостатка фондів на заплату школи. Саме такої нестачі мали б зарадити стипендії з федеральних фондів. Ще й стипендії не дають зараду усім нестачам, однак помагають їх усувати і тому треба зроби-ти спробу. До того гроші, витрачені на освіту, не йдуть на марне, міркували учасники педагогічної конференції.

Вам дано вказувати на дійсну силу життя. Ви не покликані творити чини, ви покликані їх зароджувати. Відікнуті званні і душі для сприйняття істини — ваше пряме завдання. І одного доброго дня, одного ранку, ми знайдемо все, що так шукаємо, у наших тихих горах між пастухами. Знайдете якраз ту дивну мудрість, що відкриє дивний світ...

Світ гірший і великий... З банками, які казав, і хмародеями. Безліч людей на планеті починали з такого, і вони вже лежать під руїнами Помпеї, а ми наївно воскресемо, щоб продовжувати те, що вже одного разу в безліч виглядів повторювалось. Народ, державність, свобода, право на місце під сонцем — все це підсумовується патетичним життям, що живе там, де люди мають глибоку душу і вишкочений розум...

Кальчук говорив котреба-то. Інколи це була патетика, ішли сюди вибачити маленькість, щоб посіяти великість. Не дивіться на «тутешніх», не думайте категоріями «мегрантів». Це тільки слова без змісту. Бо нас послаб сюди не для марноти дня. І коли ви не можете пояснити нічим, що є слово, ви несіть його з собою так довго, поки знайдете вуха, що вміють чути, і лишити там ваше слово. Не біється. З нього одного разу виросте також чин.

Не гнівайтесь на наших сичовиків, що виглядають, як люди, що довгий час десь жебрали. Вони несуть себе в жертву. Вони ще не знають, що вони здобудуть перемогу, не «крісами», що їх постійно домагаються, а своїм духом, що живе у них. Іх ще так небагато, і думка їх це куца. Але одного разу вони будуть вагою, що діє. Вони, самі не знають, що власне вони є...

ли, що мають аспірації грати якусь політичну роль. Але головним чином тому, що свідома оцінка положення і наслідків змагання, з яких стає проти себе дві сили, виключає практику опортунізму. Свідома оцінка положення дає підстави до висновку, що під тими двома силами не можна розуміти або за них приймати два конкуруючі імперіалізми — ліберальний капіталістичний та тотальний комуністичний. Необхідно, щоб вже раз на решті світ та і ми всі (бо ще на жаль і серед нас є з тих чи інших міркувань епігони комунізму) зрозуміли, що тими силами є: сила деструктивна з усталеними революційними методами ушасливлення людства і сила конструктивна, що має тенденції йти шляхом еволюційного, гуманного, спокійного і послідовного розвитку форм політичного та соціального життя людини, громади, народів і світу в майбутньому.

Якщо навіть прийняти, що би в майбутньому дати людству щастя, то дорога, яку накреслюють та якою вже провадять методи його експансії, веде через неможливу руїну не лише матеріальну, але й духову. Таку руїну, що можливо після його перемоги вже не було б кого й ошаслилювати.

В цій концепції змагання двох сил є місце не лише народів, але й еміграцій уярмлених московським імперіалізмом народів, є відповідне положення тих еміграцій. Вони йдуть і йтимуть з тими носіями ідей — річ зрозуміла неосконалих, як не досконалим і сам творець ідей, — що не руйнують, хочби і для ніби то великого майбутнього, але будуть підстави того майбутнього.

Це концепція так би сказати універсальна, всеохоплююча.

Але ж ця концепція в сучасних формах міжнародних взаємин, міжнародної ситуації не розрішає проблеми побудови світу навіть у випадку перемоги будуючих ідей чи сил. Ще не прийшов час, щоб вже можна було спертися на розв'язання проблеми в рамках міжнародного аеропагу. Ще ж існують, і можна дозволити на твердження, довго ще існують окремі народи, окремі держави, себто незалежні прагнення, самостійні інтереси. І наколи б світові конструктивні фактори стали на шлях насильного накинання рішень, то це була б така сама дест-

руктивна форма міжнародних стосунків. Можливо більш гуманного, але в свідомості заінтересованого все ж несправедливого характеру. І тому, здається, необхідно в загальній концепції боротьби з глобальною руйнівною силою мати або створити концепцію побудови світу для біжучої хвили, на найближче майбутнє. Видіється цілком логічним, що в основу такої концепції повинна — не в теорії, не в різних декларациях, але в практичній реалізації — лягти засада здійснення права народів на самостійне державне існування. Але, могло б так виватися, повстає колізія між засадничою, загальною концепцією і цією концепцією частковою. Загальна концепція бачить konieczність знищення або принаймні неутраїзації деструктивної сили, якої репрезентантом є більшовізм з СССР. Могло б теж виватися, що знищенням більшовізму, чи його диспозиційного центру вже остаточно розв'язується проблема взаємовідносин у світі. Мабуть було б то лише помилкове спрощення справи. Хіба є яким, що більшовізм існує лише тому, що і його існування, і його методи експансії відповідають психофізичному настановленню бази, на яку він оперся: Збослані, як відомо, мікроорганізми (в даній випадку вже мегаорганізми) можуть жити та розвиватися лише тоді, коли мають відповідну поживу, ґрунт — це яви-

ще цілком природне в застосуванні до всіх проявів натури. Більшовізм через те існує в СССР, що він психологічно відповідає настановленню осовного ядра советського союзу — московського народу. Адже ж ніде інде не защебив — більшовізм (Німеччина, Мексика, Італія, Іспанія), підбиті ним народи з ним змагаються, а сьогоднішні його успіхи в Китаї ще не є виявом психіки китайського народу. На цю тему написано вже багато розвідок, що справді аргументують таку тему між іншим в останній часі: Chamberlin, W. H. — The European Cockpit; Forsler, W. Z. — The New Europe; Marquin — Guetzelwiltz B. — Les doctrines politiques modernes; Tsao, W. Y. — The Constitutional Structure of Modern China; дуже цікаве опрацювання Finer Hermap — America's Destiny, та багато інш.).

Якщо припустити, що більшовізм в ідеології явище самостійне, то повстає питання: чому ж в практиці він тримається лише в одній Московщині? Бо тримається силою і прагненням московського народу. Життєва сила московського народу, його здібність достосуватися до обставин в поєднанні з прагненням по-

(Докінчення на стор. 3-тій)

УЛАС САМЧУК

СОНЦЕ З ЗАХОДУ

РОМАН.

41)

Найгірше, коли той, що йому призначено бути малим, хоче одразу бути великим...

Я думаю, що ми продукт пробудження. Нас колись не було, і ми є, бо прийшли люди і поволі нас будили. І сьогодні приходить час нашого пробудження в людей. До цього часу нас пробуджували в українців... Українець, героїчний козак, що буде битися до загибуні за свою батьківщину. Підемо, поб'ємо, переможемо. Створимо Крути і Базар. Вмремо героїчно. Підемо в бій і переможемо...

Українці не думають інакше. Тільки так. Є ще такі, що думають, що надолужити промовами, меморандумами, від-

кликном до сумління світу... Є такі, що говорять про терор, постріли в чужих міністрів... Все це дійсно засоби. Але створимо ми своє життя тільки повною свідомістю нас, як творців вартостей. Це просто страшно казати, але вийдемо ми до життя від землі. Від мудрости. Від нашого хліба.

Будемо ми селянами, бо земля, на якій живемо — селянська. Вона дуже придатна родити хліб. Тільки мусимо стати селянами, свідомими своєї сили й покликаними. Лишімося повільними, не блискучими, але будемо сильними й невинними. Мусимо прокласти наші дороги, мусимо

збудувати дороги на землі і в повітрі. Почімо думати про землю як підставу.

Кожний думай, як маєш використати продукт своєї землі. Маєш його у вигляді хліба — найбільшого дару, що може дати земля. Мусиш обернути його у сталь і золото. Мусиш прокласти ним со-бі дорогу до всіх кінців широкого світу. Мусиш ним прославитися.

Кожний, що народився на нашій землі, повинен думати про перебудову себе в напрямі повного ствердження. Треба багато провести часу в науці. Бачимо порожніх людей в мазениках. Повинні бути повні люди в капелюхах і шоломах.

Такі речі приходять до звичайних людей у гостину, коли ці люди мають відкрити для того душу. Закрита і застигла душа вкривається валом. Вона живе, але вона не сприймає життя і його не творить. Вона не відкликається

на поклик великого Бога, що хотів бачити землю та її людей верхом свого творіння.

І коли ми стоїмо тут на Закарпатті, на порозі великого часу, ми не повинні з малими речами мішати речей великих. Це правда, що ми тут незначні люди, але це також правда, що тут починається велика думка. Вона може не перейти першу пробу, але вона навія-зує контакт того, що було за нами, з тим, що буде перед нами. Те, що було, — знаємо, що буде, — це все таємниця. Вносимо сюди через себе нову думку — продовження життя, волення нашої людини і, хоча маємо тут діло з «московілами» та рутенцями, однак це видимість, це тільки зовнішня луска, під якою криється справжня суть...

Ми не раз заходимо до наших урядів і бачимо там дуже мілких людей, що дивляться на нас, як на тих, що хочуть відобрати їм їх уряд. Не гнівайтесь на них. Ми при-

інколи звичайна проза. Але всі, що його слухали — слухали уважно. Зорин, що має французьку культуру і не любить школярства, довгий час демонструє свою відразу до слів. Однак що, зробити. Треба сказати все, що душа хоче і що розум сказати вважає за потрібне...

З великої заді долітає народна пісня «Лучче було не ходити...» Це нечуйно вносить розрядження. Але уява торить, і слова літають у повітрі. (Далше буде).

BUY YOUR
EXTRA
SAVINGS
BONDS
NOW

SECURITY

PROTECT YOUR FUTURE

СОВЕТСЬКИЙ ЗЛОЧИН НАРОДОВБИВСТВА У ВІННИЦІ

Від Редації: З сьогоднішнім днем починаємо друкувати матеріал до страшного більшовицького злочину народобивства, відкритого в місті Вінниці в 1943 році. Усіх свідків розкоп, або тих, які могли б чинити будь-які доповнення до матеріалу, просимо надіслати свої інформації. Власне матеріал буде опублікований відповідно оформлений та пороблений заходів для його публікації в англійській мові.

В прекрасній, мальовничій околиці українського Поділля, над річкою Богом та на залізничній лінії Київ-Одеса, розташоване місто Вінниця, тепер центр області тої самої назви. Місто і його околиці дослідило „випалені“ в садах. На початку другої світової війни Вінниця нараховувала о-коло 100,000 населення, з чо-го о-коло 41% становили украї-нці, 38% жиди, 14% росіяни та 4% поляки. Процентове відношення не є точне.

Початки Вінниці не з'ясу-вані. Вперше це місто згадується в історії в 1331 році, яке вини-ло на території „Старого О-ста“ та на краю „Диких“ ліс-ів. Наприкінці того сторіччя, там побудовано славетний Ві-нницький замок, що мав велике оборонне значення. В козаць-ких часах Вінниця була важ-ливим військовим осередком. За Хмельниччини там стояв полк Івана Богуня, що вела-вся обороною міста перед поляками. Вже в 1635 р. у Ві-нниці була середня школа, яку закрили поляки. Опісля там була єзуїтська колегія. В 1672 р. Вінниця на короткий час перейшла до Туреччини; в 1750 р. її здобули гайдама-ки; 1796 р. вона перейшла під Росію, як головне місто бра-цлавського намісництва. Вінни-ця відіграла важливу ролю під час української визволь-ної війни в 1918-20 рр. В 1919 році там був об'єднаний На-чальний Команди Української Га-лицької Армії. Вінницька об-ласть має 43 сільських райо-нів, два міста обласного під-порядкування і 5 міст районо-вого, та 1,182 сільських рад. Вінниця судилася стати сим-волом найжахливішого в історії злочину народобивства, поповненого о-ку паціями советським режимом над украї-нським народом продовж ці-лого часу існування цього ре-жиму та продовжуваного з од-наковою жорстокістю ще й до сьогодні.

Де поділись мільйони українців? Згідно з даними офіційної советської статистики в 1929 році підсоветська Украї-на мала 31,194,976 населення. Згідно з тою ж самою офі-ційною советською статисти-кою з 1939 року, отже десять років пізніше, в тих самих кордонах України вже було тільки 28,070,404 українців, значить, на 3,124,572 менше. Як взяти до уваги, що при-родний приріст населення в Україні є дуже високий і що він навіть за советськими ста-тистичними даними в цих ро-ках хитався між 17.7 і 24.5 на тисячу, то за десять років пе-ред другою світовою війною Україна втратила щонаймен-ше 10,000,000 людей. Де по-ділись та як зникли ці украї-нці? Частинне вняснення на це дали гори трупів опухлих зі зорганізованого більшовиць-ким режимом голоду в рр. 1932-1933, а далі, ще жах-ливіше вняснення знайдено власне у Вінниці та в цілому ряді інших міст України під час другої світової війни. Цих людей знайдено в пов'язани-ми назад руками та з поді-рваними більшовицькими ку-лями черепами в масових могилах. У самій тільки Ві-нниці їх знайдено о-коло 10,000.

В долині сліз і горя, руїни і смерті.

Був чудовий ранок дня 16-го липня 1943-го року. Сонце вогненно кулю тільки що вийшло з-за обр'ю та своїми проміннями освітлю-вало землю, на якій вже від дав-на не було ані світла, ані тепла. Світло і теплота сонця та краса буйної природи стояли в найбільшому контрасті до-товпи обдертих, вигодованих і згорюваних людських істот, що з бідними клунками в руках на викалі вузловій станції в Козятині дожидали. Між дожидаючими переважно жічки та старші віком чолові-ки. Час до часу одне чи дру-ге витягне з клунки шматок спеченого з проса і віса або житних висівів хліба та з на-божністю й обережно вкла-дає до рота. По смітниках порпуються бруду і обдерті діти, що кожний підозрілий відпадок пробують вкладати до рота, щоб його негайно виплювати, переконані, що це не є качан яблука ані не скірка хліба. Поміж цими подорожними злидарями час до часу переїде апатично мі-сцевий залізничний робітник, на якого не звертаючи жадної уваги.

Це тільки в одному кутку вокзалу. Все інше — заліте безліччю різноманітних уні-форм: сіро-зелених, сірих, брунатних, чорних. Це нові залізничники. По уніформам можна відгадати обличчя людей. Ці в чорні і бронзо-ві — пузаті, бундючі, само-певні і жорстокі. Ці в сірих — в більшості самі сірі. Їх во-єнний ентузіазм вже давно за-кінчився і цілком зник, як во-ни вступили на цю землю. Те-пер і їх гонять у добре відо-ме і невідоме і вони, звичайні собі салдати гітлерівської Райхсвері, апатично йдуть куди їх ці чорні і бронзові та їх сіро-зелені з пагонами під-ганяють. Як відомин їх на-строїв один „Фріц“ нагло за-являє: „Ес гетт аллес фюрбай-бер, ес гетт аллес фюрбай-шон цвай ягге ін Руссянд унд нок нікс поймай...“ (все йде, все проходить; вже два роки в Росії і нічого не розумію). Між цими сірими, як і злиден-ними цивільними подорожни-ми постійно проходжуються з найжорстокішими на головах військові сторожі. Нагло зда-лека загудів паротяг і ці в шоломах зразу обставили всі двари. На станцію вкотився вантажний потяг з критими вагонами. Між кожним ваго-

ном кілька таких же в шоло-мах та з найжорстокішими багнетами. Це транспорт ясиру на ка-торгу до Райху. Переїзджую-чи через станцію, потяг тільки звільнив бігу, але не зупи-нився. Він переїхав, а ці з клунками по кутах обтирають сльози і хрестяться.

Ще деякий час і на станцію заїхав та зупинився дугий по-тяг. Напереді, перед локомо-тивою, відкритий вагон з піс-ком, а на ньому готовий до стрілу кулемет з obsługою. Це проти партизанів. За локомо-тивою знову кілька вантажних вагонів і опісля два-три ла-сажирські. Але це не для лю-дей, це „нур фюр дойче“ — тільки для німців. Для людей опісля два-три знову вантаж-ні вагони. Недаром люди го-ворили: де повинні їхати сви-ні, там йдуть люди, а де по-винні їхати люди, там йдуть свині.

Потяг їхав до Вінниці. Лю-ди з клунками, допомагаючи один одному, видиралися до-товарних вагонів, кожний зі своїм клунком примістився хто де, важко зітхнув, часом одна чи друга жічка оберта-кінцем хустки сльозу, і потяг

Тільки одна концепція

(Домінення зі стор. 2-гої).

ліпшити умови власного життя за рахунок інших, що від нього різняться духовними властивостями і самодіяльні-стю, — те правдива і основна база більшовизму.

А це значить, що знищення більшовизму не розв'язує про-блеми миру в світі. Бо біль-шовизм, так виходить, є лише одною з форм психологічного настанова на московського народу, яке цілком слушно тре-ба окреслити „московським імперіалізмом“.

Саме тому одна з концепцій західного світу, що ніби зі-зміною режимом в Московщи-ні через „демократизацію“ мо-же прийти до спокою в світі, є цілком фалшива. Можливо на деякий час, на час доки „демократична“ Росія не по-радить зі своїм внутрішнім життям, не з'організує держа-ви буде якийсь там спокій. Власне на деякий час, бо як відомо всяка а в тім і „демо-кратична“ Росія розуміє себе принаймні в границях з пе-ред І. Світової Війни і нату-рально з вже приєднаними західними землями України, Хивую, Бухарою, Зовнішньою Монголією — це вже щонай-менше і напочатку. Чий поділ 1917 р. не є незаперечним до-казом цього?

І неже ж можна думати тепер, що держави Балтійсь-кі, Білорусь, Польща, Украї-на, держави Козацькі, Держа-ви Кавказу, Туркестан, народи Турко-Татарські, Татари Кримські — взагалі всі на-роди, в політичній окресленні „Прометейські Народи“, що в боротьбі за своє державне не-залежне життя пролили кров десятків мільйонів людей, до-бровільно згодяться на інкор-порацію в склад хочби і „де-мократичної“ Росії? Ні, не згодяться і натурально за-свої національно-політичні і-деали будуть далі боротися. Себто — не буде миру в світі.

Можливо, що в завірюсі по-дій Прометейські Народи пе-реможуть, можливо, що про-грають. Якщо переможуть, це ослабить Москву і при добрій політиці тих народів може бу-ти з московським імперіаліз-мом скінчено. Якщо програ-ють — не буде миру в світі, бо шукатимуть способів далі боротися. До часу скінчення з московським імперіалізмом, до чого може прийти лише в єдиному через осягнення всіма

руши. Безмірні краса і багатство української землі, безмірні злидні і недоля українського народу. Потяг повільно про-їжджав село за селом, зупи-ну за зупинкою. Скрізь, куди сягає око, простягалися без-межні лани, то знову синів ліс. А серед ланів виринали втоп-лені в садах села. Як же знову контрасти між багатством природи та злиднями населен-ня. З-поза дерев садів вигля-дали бідні, обдерті халупи, бі-ля них ані плотів, ні огорожі, не видно так звичаю в Украї-ні сільсько-го господарського приладдя на подвір'ях, не ви-дано жез в селі худоби. Як ще що зі скоту залишилося, йо-го тепер доглядають маляр-ські союзники німецьких фрі-ців. За кожним разом, як по-тяг переїжджав через села, за-ним бігли групи обдертих ді-твори та з простягненими ру-ками намарно просили вже по-новому: „пан, пан, дай хлі-ба!“

Здовж колії, у віддаленні біля сто метрів по обох її бо-ках, німці наказали повирубу-вати всі дерева, щоб не дати захисту партизанам. На закру-тах скрізь видно побудовані з землі „бункери“, а в них вій-ськові сторожі пильнують до-роги перед саботажниками. Скрізь видно сади війни.

(Дальше буде)

Похорон проф. Івана Раков-ського, голови НТШ.

В п'ятницю 3 березня ц. р. прощала американсько-українська громада проф. Івана Раковського, відправляючи Покійного на вічний спочинок в місті Ньюарк, в стейті Нью Джерсі. Був гарний, соняшний день. В похоронному заведен-ні Митрона Литвина й Сина, що займалося похороном Покій-ника, розпочалися похоронні відправи в годині дев'ятій ра-но, що їх відслужив місцевий парох української греко-кат-церкви, о. ігумен В. Краєвсь-кий Чина Редемптористів. Тліні останки перевезено до церкви Св. Івана, де в 10-тій годині розпочалася співана Служба Божа, до якої стало троє священників: о. ігумен В. Краєвський, о. д-р Гавліч Ч. С. В. В. та о. С. Маланяк, парох з Бейону.

Після евангелії вийшов на проповідницю о. прокуратор Микола Копяківський Чина ОО. Редемптористів з Канади та сказав прощальне слово. Він підніс з одного боку гли-боку вченість Покійного проф. Раковського, а з другого боку велику пошану Покійника для рідийного світогляду, якого він сам був гарячим визна-вцем та його велику любов до Рідної Землі.

Покійного голову Науково-го Товариства ім. Шевченка попрощав під кінець Служби Божої і о. парох Краєвський як вірного сина Церкви, що не-мав ще змоги стати і тут ак-тивним парохіанином, бо По-кійний тиждень після прибут-тя до Америки важко „захорів“ і вже не вернув зі шпиталю живим. Теж змалював о. парох Покійного як великого сина українського народу.

До папихиди після Служби Божої став ще о. Чапельський парох Елизабету, разом чо-тирьох священників. До глибини душі пориваючи тони тої про-щальної відправи кінчаються і приходять Послїднє Цілуван-ня. Місцеві громадяни, що не-зважаючи на робучий день прибули віддати проф. Раков-ському останню прослугу, пе-ренесли домовину до авто. Ко-лона автомобілів стала пору-шати в напрямі цвинтаря Евергрін.

Чотирьох священників стали відправляти над гробом похо-рон. Старе українське „Вічная Пам'ять“ рознеслося по долах і горбах спокійного та за-тишного місця покійників в Евергрін.

Над гробом від українсько-го громадянства прощав По-кійного проф. Микола Чуба-тий, предсідник Американсь-кого Відділу НТШ. Бесідник вказав, що ця могила голови НТШ в далекій Америці най-краще свідчить про жаліве по-ложення українського наро-ду на рідних землях, зокрема про положення, в якому опинилась українська куль-тура. Від Австралії по Америку розбіралися нині культурні ді-ячі України за ніщо інше, а тільки за свою вірну службу

батьківщини. Покійний був на службі двох суверенів: Прав-ди та Батьківщини. Проф. Ра-ковський шукав ціле життя правди і її він найшов в Бозі. Другому суверенові, українсь-кому народові, служив Покій-ний з вірністю жовіра. Його стійкою була культура і за неї він зводив бій як професор Українського Тайного Універ-ситету, чи як Голова Науково-го Товариства ім. Шевченка, Його головною припадало на найбільше бурливі часи в історії тої установи, проте він не надужив довіри свого сувере-на — Батьківщини. Прощаючи Покійного від імені Головної Управи Наукового Товариства ім. Шевченка, як і його амери-канського Відділу та далекої української Батьківщини, пе-редає теж бесідник в їх імені Покійному подяку за його вір-ну службу і велику працю.

По старому українському звичаю відбулася трізна по Покійникові в Українській Цен-тралі, що її приготував місцевий 28 відділ Союзу Українок Америки. До столів засіда- кілька десятків громадян та громадян з Ньюарку та око-лиці. Прибула родина Покій-ника, д-р М. Раковський з дру-жиною і синам, а зокрема вдо-ва, п-ні Софія з Грушкевичів Раковська, що з самаритансь-кою відданістю втримувала му-жа так довго літ при здоров'ю, перебираючи на себе життєві клопоти та уможливаючи тим проф. Раковському нау-кову працю.

Після перекуски проф. Чу-батовий на прохання голови Централі, дир. Т. Каськова, у-діляв слова бажаним спомя-нути Покійника.

Перший промовив син бл. п. професора Раковського, інж. Мирослав Раковський. Він дя-кував ньюарській українській громаді за ту щирість та опі-ку, якою вона опікується та опі-кується за свою вірну службу

(Домінення на стор. 4-тій).

УВАГА! — НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

Отрим повідомляємо, що УКРАЇНСЬКЕ ЗАПОМОГОВЕ ТОВАРИСТВО „ДНІСТЕР“, ВІД. 361 У.Н.С.,

буде мати свій

ПЕРШИЙ ПІКНІК

котрий відбудеться

В НЕДІЛЮ, 26. ЧЕРВНЯ 1949

В MAPLE PARK, FLUSHING, L. I.

Товариство „Дністер“ просить усі Товариства і Брат-ства стриматися на цей день від усіх імпрез, за що уряд Тов. „Дністер“ буде вдячний.

УВАГА! НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

АМЕРИКАНСЬКИЙ ВІДДІЛ НАУКОВОГО Т-ВА ІМ. ШЕВЧЕНКА ТА ОБ'ЄДНАНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НЬО ЙОРКУ

—:—:—: влаштувають —:—:—:

ВЕЛИКЕ ЮВІЛЕЙНЕ СВЯТО

75-ЛІТНОГО ІСТНУВАННЯ НАУКОВОГО Т-ВА ІМ. ШЕВЧЕНКА в неділю, 13. березня - Sun. March 13, 1949

В САЛІ ФЕЙШОН ІНСТИТУТ (FASHION INSTITUTE)

225 WEST 24th STREET, NEW YORK.

В ГОДИНІ 6-ТІЙ ВЕЧОРОМ

Ювілейне Свято буде складатися з двох частин: РІЧНОГО НАУКОВОГО ЗА-СІДАННЯ Американського Відділу НТШ зі звітним доповіддю предсідника Американ-ського Відділу НТШ проф. М. Чубатого та рефератами членів Товариства: Проф. К. Маннінга, проф. Шугаського та д-ра М. Сенкуса. З ЮВІЛЕЙНОГО ШЕВЧЕНКІ-ВСЬКОГО АКАДЕМІ, в часі якої виступить ЛЮБКА КОЛЕССА, геніальна піаністка.

ПАНАХИДИ за померлих членів НТШ відправляться того самого дня в год. 11:45 А. М. в Укр. Католицькій Церкві св. Юра при Сьомій вулиці та в год. 12:00 в Укр. Православній Церкві св. Володимира при 14-ій вулиці. Крім того візьмуть участь в Академії: сопран Полінак-Лисогір, барітон О. Степу-ра, артист кінського драматичного театру І. Колосів та великий хор церкви св. Юра під управою диригента Т. Онуфріка. — При фортепіані Ольга Дмитрів.

Білету по \$1.50, \$1.00 та \$0.75 вже продаються в склепах П. Задорського, Сурма, Арт Мол 181 Друга Евея, в Українській Кооперативній 76 Іст 7. вул., в скле-пі П. Ікаловича 391 Іст 10. вулиця, та по товариствах Нью Йорку. — Зноза Нью Йорку білети замовляти на адресу: Scientific Shevchenko Society, 50 Church St, S. 252, New York 7, N. Y.

Початок точно година 6-та. По годині 6.05 сали буде замкнена до скінчення першої частини.

УВАГА! — НЬО ГЕЙВЕН І ОКОЛИЦЯ!

Аматорський гурток „БАНДУРИСТ“ при церкві св. Михайла в Нью Гейвен відіграє представлення Тобілевича в 5 діях

БЕЗТАЛАННА

В СУБОТУ, 12. БЕРЕЗНЯ 1949 В ЦЕРКОВІЙ САЛІ, 127 Парк Ст., НЬО ГЕЙВЕН, КОН

Початок в годині 6:30 ввечір. — Вступ 75¢

Чистий дохід призначений на будову нової церкви. Просимо домісленої участі.

Старші аматори та нові прибувші сили зі скиталь-щини доложать всіх старань, щоби відкрити заслону рідної землі.

